

De rol van Diergaarde Blijdorp in natuurbehoud

Mark de Boer

Visserijnetwerk 26 september 2025

Mark de Boer - Diergaarde Blijdorp

Curator

Vissen, reptielen, amfibieën en invertebraten

Coordinator EAZA Ex situ Programmes (EEPs):

Egyptische landschildpad- *Testudo kleinmanni*
Vleet – *Dipturus batis* & *D. intermedius*

Voorzitter EAZA Elasmobranch Taxon Advisory Group
Voorzitter EAZA Sea Turtle Working Group

01

One Plan Approach

02

Masterplan 2050

03

Vleet, steur &
modderkruiper

04

Vragen?

De **IUCN Species Survival Commission (SSC)** erkent de belangrijke bijdrage die botanische tuinen, **aquaria** en dierentuinen kunnen leveren en ook daadwerkelijk leveren aan het behoud van wilde dieren, schimmels en planten.

De SSC waardeert de belangrijke rol die botanische tuinen, aquaria en dierentuinen kunnen spelen en ook daadwerkelijk spelen op het snijvlak van **ex situ- en in situ-bescherming**.

Deze rol omvat toegepaste genetica, gedrags- en diergeneeskunde, veeteelt, herintroductie en verplaatsing van wilde dieren, onderzoek, onderwijs en maatschappelijke betrokkenheid, beleidsontwikkeling, toegang tot natuurbelevissen en financiering van natuurbescherming.

SSC dringt er bij alle botanische tuinen, aquaria en dierentuinen op aan om hun **potentieel op het gebied van natuurbehoud te benutten** en als gewaardeerde leden van een goed geïntegreerde natuurbeschermingsgemeenschap te werken aan het voortbestaan en de gezondheid van wilde populaties van dieren, schimmels en planten.

Ten slotte moedigt SSC al haar partners, waaronder overheidsinstanties, aan om samen te werken met botanische tuinen, aquaria en dierentuinen in het collectieve werk om soorten te redden via de **One Plan Approach**.

Masterplan

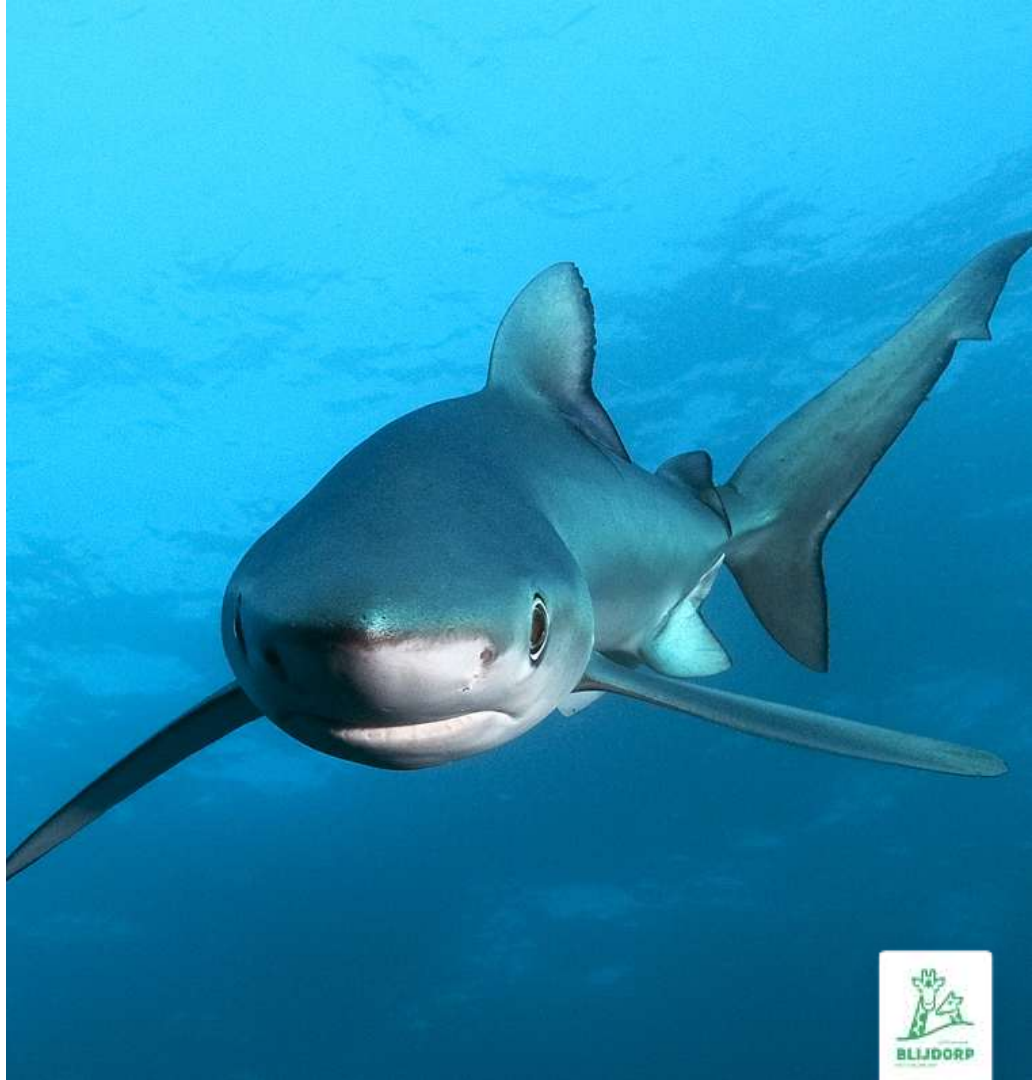
2050

Beleven, Beschermen, BLIJDORP

Masterplan 2050

Diergaarde Blijdorp neemt het voortouw in het **inspireren en activeren** van mensen op het daadwerkelijk behouden van soorten én herstellen van de natuur. We geloven dat soortbehoud en natuurherstel hierin hand in hand gaan. Het één kan niet zonder het ander en daarom vormen deze twee samen onze strategie.

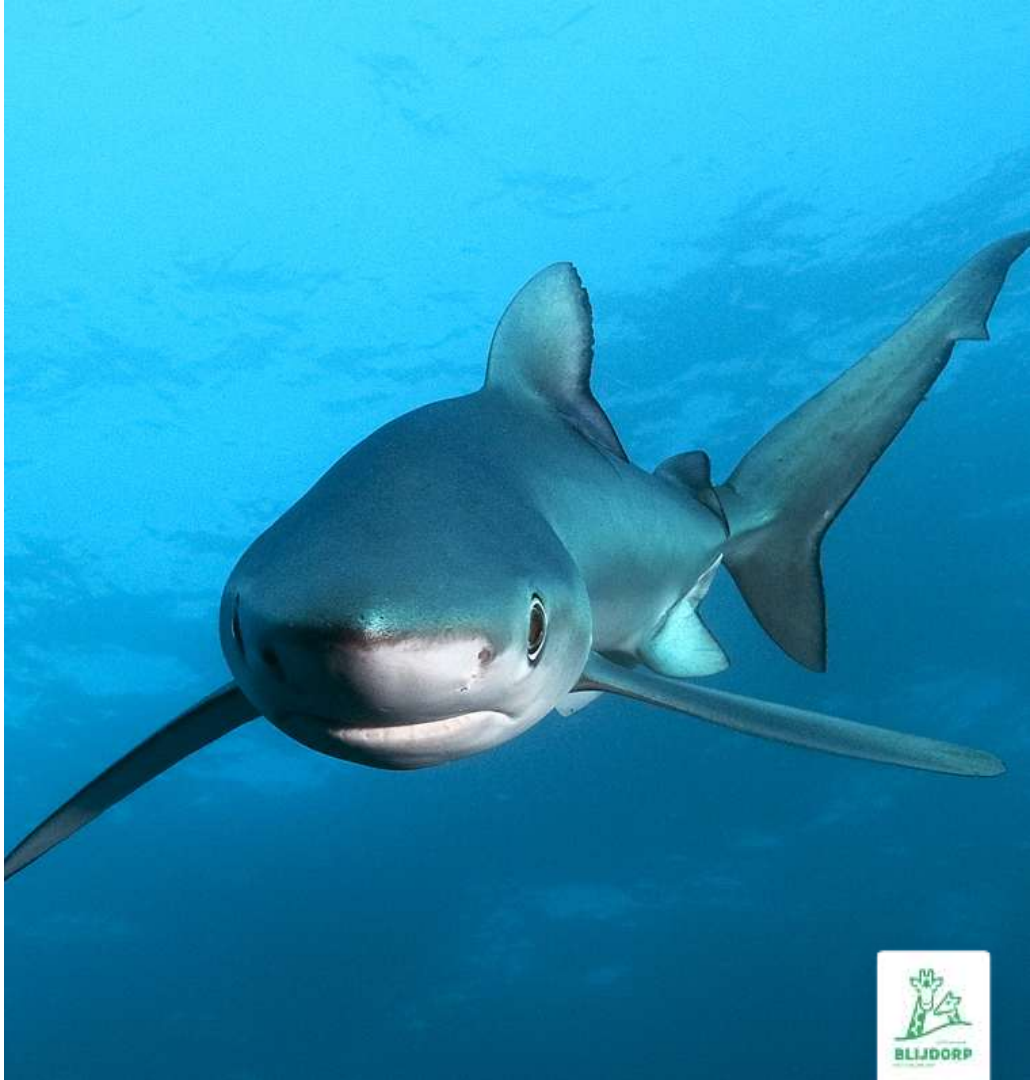
Het gaat ons om aantoonbare impact aan de hand van onze '**guiding principles**'. We werken samen met andere partijen die willen en kunnen bijdragen.

Masterplan 2050

De Diergaarde **steunt** verschillende natuur-beschermingsprojecten. Op plekken waar dat nodig is, zetten we onze **eigen projecten** op om de natuur, ver weg of dichtbij, te herstellen. Uiteraard altijd in samenspraak en samenwerking met lokale partijen en plaatselijke bevolking.

Verder managen we veel **internationale reservepopulaties** van bedreigde diersoorten. We doen hoogstaand genetisch onderzoek naar deze populaties. Sowieso zijn we een plek waar veelsoortig onderzoek wordt gedaan, aangezien wij daarvoor de perfecte setting hebben. Wij zijn de spil in het web. Een plek waar alles en iedereen gemakkelijk samenkomt.

Masterplan 2050

De urgentie en de oplossingsrichting omschreven
wij in vier **guiding principles**

‘Together we bring nature back to life’.

In onze **impactgebieden** komt alles samen.
Gebieden waarin telkens
één of meerdere soorten centraal staan en
waar we kunnen laten zien en ervaren wat
hun pracht en kracht is, maar ook hoe we
werken aan het herstel. En...wat elk mens
en elke organisatie kan doen.

Guiding principles

Stop the Loss

Reverse the Red

Brighten the Blue

Expand the Green

Masterplan 2025

Brighten the Blue staat voor het herstel van onze wereldzeeën met gezonde koraalriffen en vispopulaties. Op dit moment hebben de zeeën flink te lijden onder klimaatverandering en koraalriffen dreigen voorgoed te verdwijnen.

In onze aanpak richten we ons op soorten die indicatoren zijn voor een gezonde oceaan. Hierdoor dragen we indirect bij aan het behoud en het herstel van de oceaan als geheel, zodat al het leven in de zee hier profijt van heeft.

Een van onze impactgebieden is de **Duurzame Noordzee**.

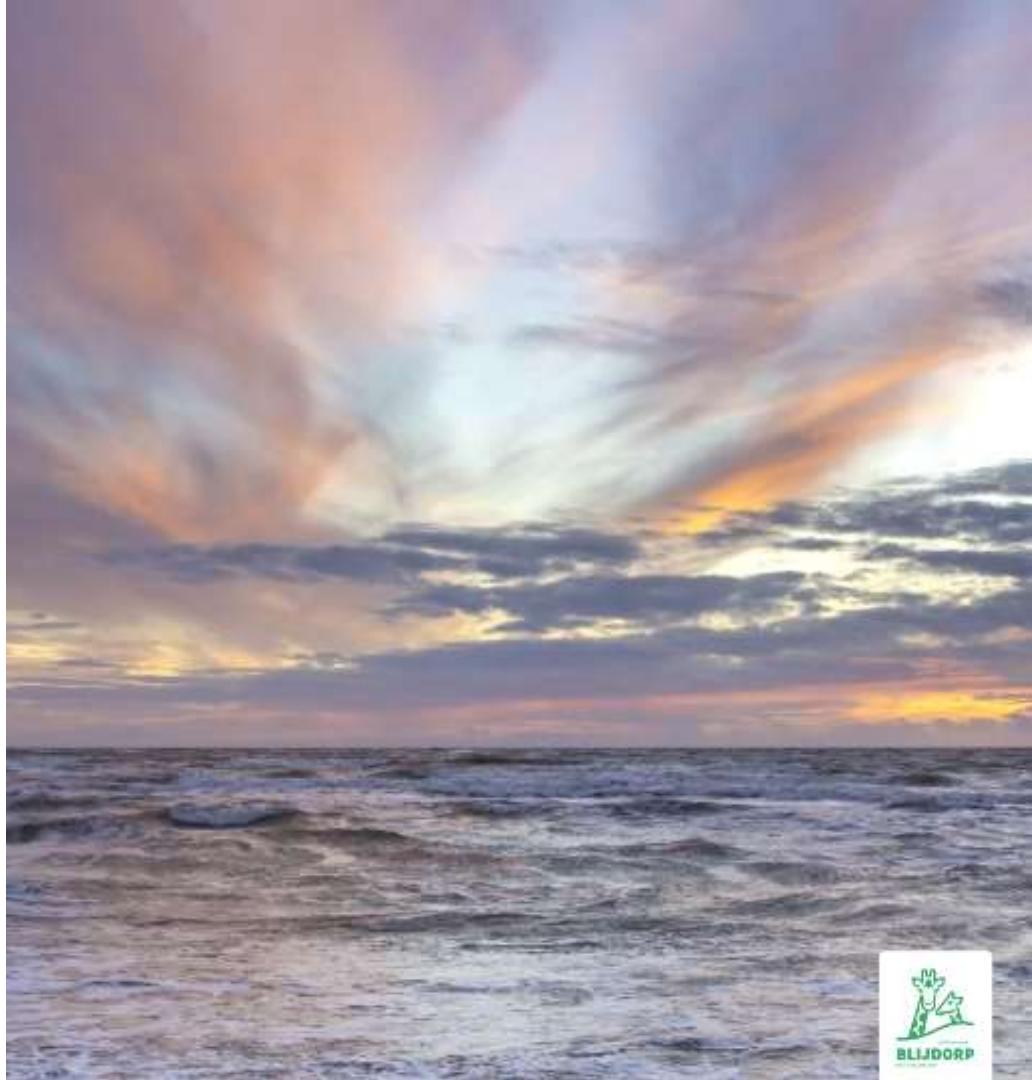
Masterplan 2025

Duurzame Noordzee - Onze impact

Ons unieke Oceanium, een aquarium dichtbij de Noordzee, is de uitgelezen plek om relevant onderzoek te doen.

Er is veel activiteit op de Noordzee met mogelijk schadelijke effecten op de aanwezige flora en fauna.

In ons Oceanium kunnen we onderzoek doen naar deze mogelijk schadelijke effecten, zodat we daarop kunnen anticiperen.

Masterplan 2025

Duurzame Noordzee - impactmeting

Over vijf jaar zijn wij **structureel** onderdeel van relevante werkgroepen die zich bezighouden met de flora en fauna van de Noordzee.

Over vijf jaar hebben we binnen het project **Ecowende** bijgedragen aan een duurzame ontwikkeling van windparken op de Noordzee, bijvoorbeeld door het faciliteren van onderzoek naar het verminderen van de impact van de windparken op de natuur.

Over vijf jaar hebben we aan 7,5 miljoen mensen verteld over het nut en belang van de **viswijzer**. Van deze mensen is 70% bewuster omgegaan met zijn of haar visconsumptie.

Masterplan 2025

- Ruimte biedend aan **onderzoekers** zoals benoemd is als impact in het Masterplan 2050. Zowel **ex situ** als **in situ**.
- Met partners **Citizen Science** projecten opstarten en uitvoeren.
- **Faciliteren onderzoek** windparken in het partnership met Ecowende.
- Er wordt voortdurend **welzijnsonderzoek** aan onze collectie uitgevoerd.
- Faciliteren **meetings** passend bij het thema Duurzame Noordzee.

Masterplan 2050

Op dit moment is er op twee gebieden invloed:

European Association of Zoo and Aquaria

- EAZA Ex situ Programme (EEP) Coordinator Vleet (*Dipturus batis* / *Dipturus intermedius*)
- Chair Elasmobranch Taxon Advisory Group

Masterplan 2025

Haaien- en Roggen Actie Plan (HAROA23)

Actiepunt 15 is door de stakeholders als volgt benoemd:

Communicatiestrategie ontwikkelen met als doel de algemene **bewustwording** van haaien en roggen in de Noordzee te vergroten onder het Nederlandse publiek.

Witteveen+Bos schreven het volgende advies:

Voer een **bewustwordingscampagne** met als doel om het Nederlands publiek bekender te maken met haaien en roggen en de rol van de visserijsector duidelijk te maken.

Betrek de **aquaria** en de visserijsector (en eventueel natuurorganisaties) hier **actief** bij.

Masterplan 2025

First Action Plan for the European Sturgeon (*Acipenser sturio*) for the Lower Rhine 2020 - 2030

“Paving the way towards a reintroduction and restoration of the European Sturgeon”

6.3 Phasing of the Rhine Sturgeon Project.

Phase 2 (2020 – 2030) – The European sturgeon could come back ...

9. Set up a rearing station near the spawning sites in the Rhine, similar as been done for the Elbe river

First Action Plan for the European Sturgeon (*Acipenser sturio*) for the Lower Rhine
“Paving the way towards a reintroduction and restoration of the European Sturgeon”
2020 - 2030

First Action Plan for the European Sturgeon (*Acipenser sturio*) for the Lower Rhine
"Paving the way towards a reintroduction and restoration of the European Sturgeon"
2020 - 2030

Grote modderkruiper

Misgurnus fossilis

De grote modderkruiper is een bijzondere vis die als één van de weinige vissen nationaal wordt beschermd onder de Wet natuurbescherming. De aantallen van de grote modderkruiper in Nederland zijn naar verwachting sterk afgenomen sinds 1950 als gevolg van veranderd beheer en landgebruik, met name de intensivering van de landbouw.

Waarom in Blijdorp?

Nederlandse soorten zijn amper vertegenwoordigd in onze collectie en zoetwatervissen al helemaal niet.

We zijn aan het onderzoeken of er opties zijn om deze soort onder de aandacht te krijgen van het grote publiek, samenwerking met natuur-beschermingsorganisaties als bv RAVON zijn belangrijk in ons Masterplan, zeker in het impactgebied Natuur Dichtbij.

Waar in Blijdorp?

Waar zouden deze soort kunnen laten zien?

Wat heeft hij nodig?

Wat maakt het aantrekkelijk voor het publiek?

En als we het willen, hoe kost het en hoe werven we fondsen?

Vragen?

m.de.boer@diergaardeblijdorp.nl

Mark de Boer

Visserijnetwerk 26 september 2025

